

מכון ירושלים לחקר שווקים: המדען הראשי מסבסד את ה"טייקונים" והחברות הגדולות

נתן מענקים לעשרות חברות של קבוצות עופר ודנקר ולמחצית מ-50 חברות הטכנולוגיה הגדולות בבורסה

המדען הראשי במשרד התמ"ת נתן מענקים לעשרות חברות בשליטת קבוצות עופר ודנקר בחמש השנים האחרונות, כך לפי נייר עמדה המתפרסם על ידי מכון ירושלים לחקר שווקים. עוד מגלה המכון, כי 23 מתוך 50 החברות המרכיבות את מדד בלוטק 50 בבורסה בתל אביב זכו גם הן למענקים. מדובר בחברות הטכנולוגיה הגדולות במשק.

"המדען הראשי מתייחס לכל חברה כישות עצמאית ומתעלם ממבנים פירמידליים", אומר ירדן גזית, עמית מחקר במכון ירושלים לחקר שווקים שחיבר את נייר העמדה. "כך יוצא, שחברות ענק זוכות למענקים רבים מכספי משלם המיסים, כאשר בסטטיסטיקה של המדען הראשי נרשם שהמענקים ניתנו לחברות קטנות ובינוניות."

המכון מציין לדוגמה את העובדה שלפחות 13 חברות בשליטת קבוצת אי די בי של נוהי דנקר ו-24 חברות בשליטת קבוצת עופר זכו למענקים מהמדען הראשי בשנים 2006-2010 (ראו תרשימים). בין חברות אלו ניתן למנות 9 מתוך 15 הקבוצות אשר בשליטת חברת כלל ביוטכנולוגיה, ולמעלה מ-20 חברות אשר בשליטת חברת עופר הייטק.

אולם לא רק חברות הפירמידה זכו במענקים על חשבון משלם המיסים. המכון מגלה גם, כי רבות מחברות הטכנולוגיה הגדולות במשק נהנו גם הן ממענקים. בין חברות אלה נמנות טבע, נייס מערכות, אלביט ועוד. למעשה, כמעט מחצית מהחברות במדד בלוטק 50, כלומר 50 חברות הטכנולוגיה הגדולות בישראל, זכו במענקים בעצמן או באמצעות חברות בנות.

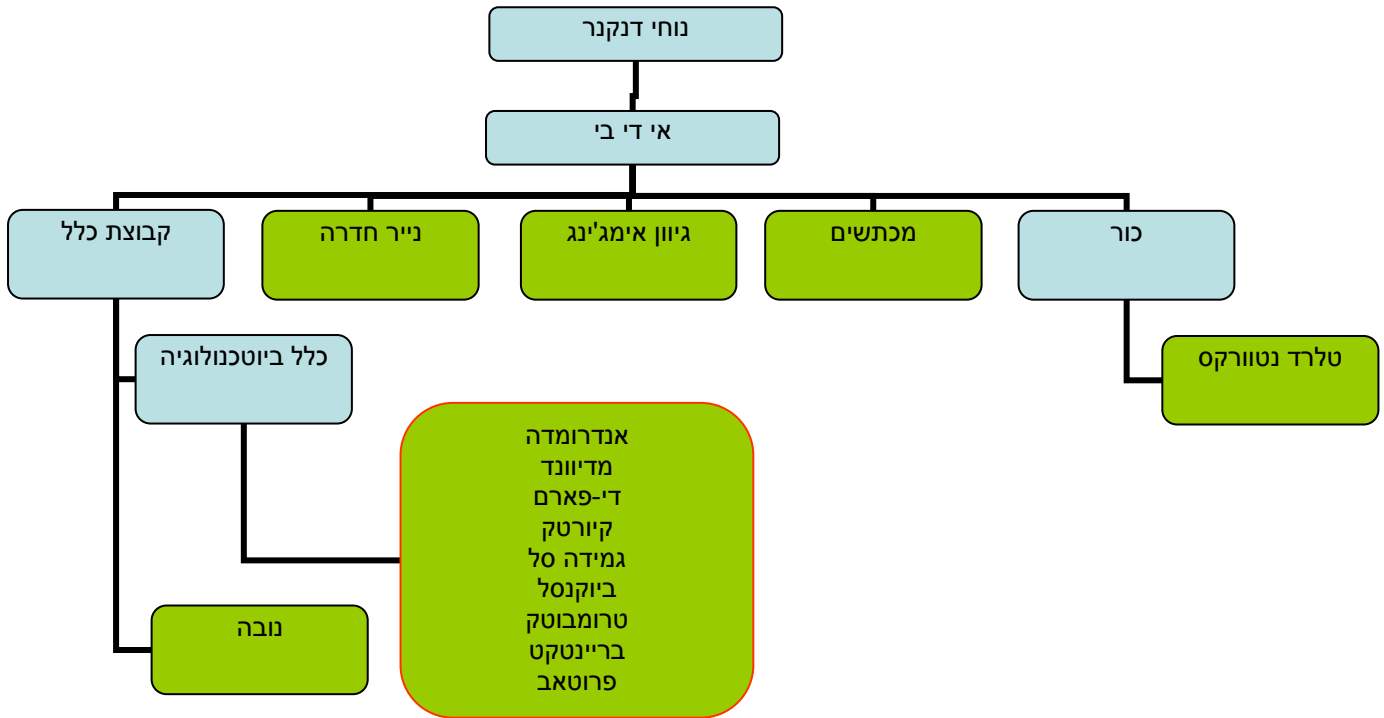
"מענקי המדען הראשי מהווים מעין מס רגרסיווי, תשלומים ממעמד הביניים אל העשירונים העליונים", אומר גזית. "אין כל הצדקה להעביר כספים של משלמי המיסים לממן דווקא את הסקטור החזק ביותר במשק."

המכון טוען כי המדען הראשי מתנהל בחוסר שקיפות כאשר אינו מפרסם נתונים על גובה המענקים שהוא נתן לכל חברה בכל שנה. המדען הראשי מפרסם רק רשימת שמות של החברות שזכו במענקים במהלך תקופה של חמש שנים, מה שאינו מאפשר לגלות כמה מהכסף הציבורי זרם לידי הטייקונים.

המכון ממליץ על הפסקת סבסוד לחברות הגדולות על ידי סגירת תוכניות המדען הראשי השונות. בינתיים ממליץ המכון על חיוב המדען הראשי לנהוג בשקיפות מלאה ולפרסם את הסכומים אותם הוא מעניק לכל חברה וחברה.

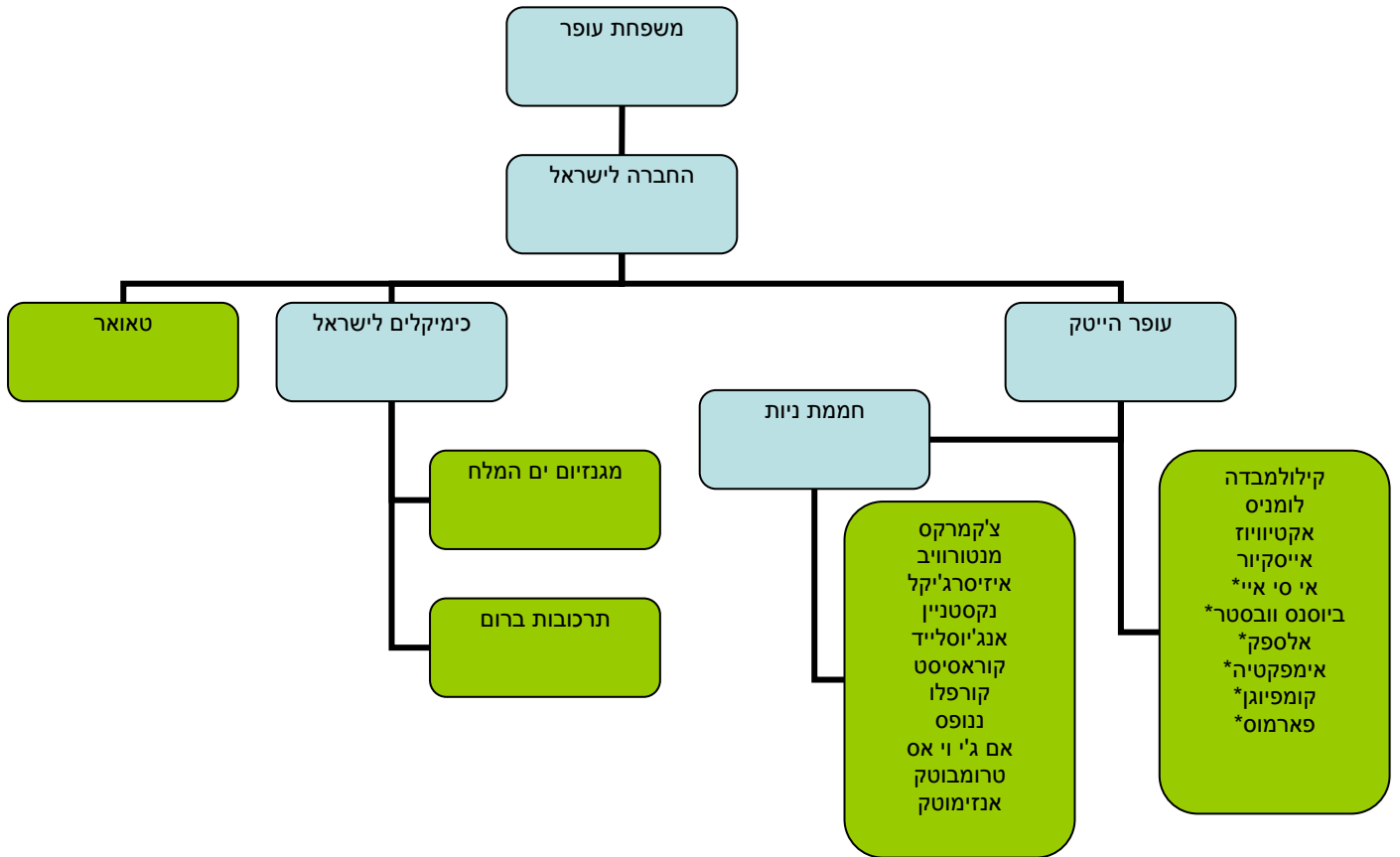
לפרטים נוספים: אתר המכון www.jims-israel.org או ירדן גזית
YARDEN.GAZIT@JIMS-ISRAEL.ORG

תרשים 1: חברות מקבוצת אי די בי שזכו למענקי המדען הראשי (בירוק)

מקור: מכון ירושלים לחקר שווקים

תרשים 2: חברות מקבוצת עופר שזכו למענקי המדען הראשי (בירוק)

* החברות זכו במענקים כשהיו בבעלות עופר היי-טק ולאחר מכן נמכרו.
מקור: מכון ירושלים לחקר שווקים